

KRAKUS.

CZWARTEK 26. WRZEŚNIA 1822, Nr. 193.

KRONIKA NARODOWA.

Roku 1627 Koniecpolski hetman, zbił Szwedów pod Hamersztynem.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

GRECYA. Grecy jeszcze niezginęli.-- Dzisiejsze wiadomości, nowszej daty jak wszystkie te, które ich upadek zwiastowały; niedozwalają im jeszcze rozpaczać o swoim losie i owszem nowe zwycięztwa przynoszą. --

Z Zante 2. Sierpnia. Początkowe postępy Churszyda baszy w Termopilach, były istotnie pomyślne. Opanował on Salonę bez oporu, skąd na dwunestu przewozowych okrętach, 10,000 wyborowego wojska przewiózł do Argolis ciesniną Treta. -- Wojsko to minąwszy Koryut postępowało w tył Grekom. Dotąd pohańcom wiodło się dosyć szczęśliwie. Lecz gdy przyśli do Rito, naraz Kolkotron i Maurocordato uderzyli na nich ze wszech stron, zbili, i przymusili do odwrotu, przez

Nemea do wsi S. Grzegorza, gdzie są otoczeni do koła. -- Gdy się to działo na północy Morei, wylądowała flotta turecka do Patras i wysadziła wojsko, które postępując do Aegina [Vostica] wszystko ogniem i mieczem pustoszyło. Lecz napadnione w wąwozach, zbite, do Patras bez porządku uchodzić musiało.

Churszyd basza, zewsząd jest zagrożonym. -- Anglicy zaczynają pomagać Grekom.

Z Zante dnia 5. Sierpnia. Potwierdzają się wiadomości, że Turcy którzy w Morei wylądowali, przez Kolkotrona na głowę zbici są i prawie zniweczeni.-- Alkarnia i Etolia są w mocnym stanie obrony.--Sulioci jeszcze dotąd niepojednali się z Turkami, lecz walczą z bohatyrskim zapałem. [List z Liworno pod 23 Sierpnia, z małą bardzo odmianą, też same zawiera wiadomości.]

Z Semlina 2 Września. Pomimo tego, że Turcy rozpościerają doniesienia w Belgradzie, o zwycięztwach Churszyda w Morei; Grecy z swej strony nieprzestają utrzymywać o klęskach jego. Z tego powodu cickawi byliśmy przybycia poczt z Saloniki i Seres, które przez 8 dni wstrzymane były; nakoniec przyszły onegdy do Belgrądu. Listy z Seres pod dniem 19 Sierpnia i z Saloniki pod dniem 16, ile mi się do rąk ich dostało, wszystkie jednomyślnie ztwierdzają wiadomości zwycięzkie na korzyść Greków; wszystkie jednomyślnie donoszą: że Churszyd basza pobity z 3,000 ludzi przybył 6 Sierpnia do Larissy. Tu wydał trzecią odezwę do Muzułmanów, lecz nikt już niezaciągnął się pod jego chorągwie.-- Pod Janiną, basza Omer Vrioni podobnież odniosł wielką klęskę. Niezaręczam ja WPanu za rzetelność osnowy tych listów, lecz zawierzyć mi możesz że je czytałem.-- Nadto z Bitoglii mam tej chwili przed oczyma list, który zdaje się alegorycznie temi wyrazy

zwiastować klęskę Turków pod Janiną: "*Grecka zaraza mo-„ rowa*, (*rozumie się wojsko*) *wszystkich* Turków *pod Janiną „ sprzątnęła i wdarła się aż do murów twierdzy*. — Godną uwagi jest rzeczą, że pierwszy raz w tej wojnie, obie strony zarówno przyznają sobie zwycięztwo.

Z *Zante* 19 *Sierpnia przez Tryest*. Mamy tu wiadomości z Morei do dnia 17 b. m, które o rozwiązaniu Senatu greckiego w Argos w tym sposobie donoszą: Jak tylko Turcy wtargnęli od morza do Morei, uznali naczelnicy narodu greckiego potrzebę, w swoich postanowieniach, połączyć się jednomyślnością. — Skutkiem tego, uchwalone zostało w tak nadzwyczajnem położeniu ojczyzny, zaprowadzić Dyktaturę, przez którą władza wojskowa z cywilną, w jednej osobie połączona została. — Długo chwiał się wybór w tej mierze pomiędzy Kolkotronem i Jpsylantym, nakoniec pierwszy jednomyślnie rzeczonym dyktatorem obwołanym został. Natychmiast członkowie Senatu, z pomiędzy których stronnicy angielscy, uciekli już byli do naszego miasta; poddali się pod jego rozkazy. Kolkotron po otrzymaniu tej władzy, oddał dowództwo korpusu pod Patras jenerałowi Logotheti, o którym donosili Turcy, że jako zdrajca z wyspy Chios do Jpsary był przewiezionym. — Podług tychże wiadomości, udało się Kolkotronowi, odnieść zwycięztwo nad Turkami, którzy wtargnęli do Morei, tak że korpus ich wynoszący 8,000 ludzi, zupełnie zniweczył. — Też doniesienia utrzymują: że Odysseusz, który za 300,000 piastrów, wpuścił Churszyda bez wystrzału do Termopilów, uderzył na niego z tyłu i przyczynił się znacznie do zadanej mu klęski.

Najważniejsze atoli i oraz najnowsze doniesienia, które popierają sprawę Greków, są następujące:

Z Tryestu 6 *Września*. Odebraliśmy tu wcale nowe dziś wiadomości z Morei, dochodzące do dnia 29 Sierpnia,

wedle których 100 Greków pomyślniejszą nieco przybiera postać. Donoszą one, że Grecy po wkroczeniu *Turków* do Morei od morza, opuścili wprawdzie Korynt, lecz wprzód zburzyli wszystko aż do Argos, pustosząc nawet wioski na drodze leżące. -- Turcy pod wodzą Machmuta Ali Baszy, wtargnęli aż do Argolity; lecz tu Kolkotron i Nicetas uderzyli na nich połączonemi siłami i zbili na głowę, walcząc przez trzy dni, dzień po dzień. W tej bitwie stracili Turcy 5,000 zabranych do niewoli, nadto 2,000 koni i 260 wielbłądów. Po tej klęsce cofali się na Korynt, ścigani od zastępów greckich.

Z Tryestu 7 Września. Tej chwili odbieramy list z Argos, stolicy teraźniejszej rządu greckiego, następującej osnowy: "Z Argos 20 Sierpnia. Poszczęściło się połączonym „usiłowaniom naszym, w dniach 15, 16 i 17. b. m. zadać po„tężną klęskę Turkom pod Argolits. Bóg udzielił nam zwycięz„two! Tej chwili złożono tu senatowi, trudniącemu się spra„wami wewnętrznemi, głowę Seraskiera Machmuta Ali, Baszy Sa„loniki, z wielką uroczystością. Poległ on w tej bitwie, i od„cięto mu ją na pobojowisku.--7,000 Turków dostało się w „niewolą, a co nieległo na placu, ratowało się ucieczką do „Koryntu, dla dostania się do wojsk Churszyda. Dnia 19 roz„poczęli już Turcy układy o poddanie nam napowrót Koryntu, i w do„wód rzetelności, opuścili już warownią tego miasta. Kolko„tron i Nicetas spustoszyli wszystko za sobą w pierwiastkowym „odwrocie. Tym sposobem niedopuścili Turkom przybliżyć się „do Argos, i połączywszy swe siły, zadali im powyższą klęskę. „Senat zrzekł się wszelkiej władzy wojskowej, uznając ją w „najwyższej Dyktaturze wojennej, wprzód jednak ścięto wielu „zdrajców. Flotta nasza o 60 żaglach i 30 palnych okrętach, ściga „turecką ku Patras.--Z Pszzya jeszcze tam jest 30 innych okrę„tów naszych wojennych w drodze. „ --